
Spis treści

Wstęp	9
-------	---

Rozdział 1

Realizacja strategicznych kierunków polskiej polityki bezpieczeństwa a stan organizacji państwa	15
1.1. Państwo Polskie – narodziny i wzrost	17
1.1.1. Monarchia wczesnopiastowska	17
1.1.2. <i>Corona Regni Poloniae</i>	26
1.2. Budowanie mocarstwowej pozycji	33
1.2.1. Monarchia Jagiellonów	33
1.2.2. Rzeczypospolita Obojga Narodów	45
1.3. Narastająca destabilizacja, naród bez państwa	52
1.3.1. Pod rosyjskim protektoratem	52
1.3.2. Próba zreformowania państwa	58
1.3.3. Okres zaborów	62
1.4. Na drodze do niepodległości	69
1.4.1. Odrodzona Rzeczypospolita	69
1.4.2. Polska Ludowa	78
1.4.3. Aktualne zagadnienia bezpieczeństwa narodowego	84
1.5. Wnioski	91

Rozdział 2

Polska w relacjach międzynarodowych. Budowanie przestrzeni bezpieczeństwa	95
2.1. Polska przedrozbiorowa	96
2.1.1. Rozwój państwa za panowania Piastów	96
2.1.2. Okres rozkwitu i ekspansji	103
2.1.3. Postępujący regres, upadek państwa	115
2.2. Na politycznej mapie Europy	119
2.2.1. W systemie wersalsko-ryskim	119
2.2.2. W systemie jałtańsko-poczdamskim	126
2.2.3. Po upadku żelaznej kurtyny	130
2.3. Wnioski	134

Rozdział 3	
Budowanie społecznej bazy bezpieczeństwa narodowego	136
3.1. Tożsamość narodowa i dziedzictwo kulturowe	138
3.1.1. Wymiar kulturowo-tożsamościowy	139
3.1.2. Płaszczyzna religijno-aksjologiczna	150
3.1.3. Budowanie kapitału społecznego, kreowanie patriotyzmu	157
3.2. Rola wychowania i edukacji w budowaniu postaw propaństwowych i proobronnych	175
3.2.1. Miejsce rodziny w procesie obywatelskiego wychowania	175
3.2.2. Edukacja na rzecz bezpieczeństwa	181
3.3. Wnioski	191
Zakończenie – próba oceny, rekomendacje	194
Summary	205
Bibliografia	209
Wykaz skrótów	227
Indeks nazwisk	229
Indeks nazw geograficznych	239

Table of contents

Introduction	9
Chapter 1	
Achieving Poland's strategic security policy goals and the state's organisation	15
1.1. The Polish state – its birth and growth	17
1.1.1. Early Piast rule	17
1.1.2. Corona Regni Poloniae	26
1.2. Becoming a superpower	33
1.2.1. The Jagiellonian period	33
1.2.2. The Republic of the Two Nations	45
1.3. Mounting instability, a nation without its state	52
1.3.1. Under a Russian protectorate	52
1.3.2. Attempts at reforming the state	58
1.3.3. The partition period	62
1.4. Towards independence	69
1.4.1. The Republic reborn	69
1.4.2. The People's Republic of Poland	78
1.4.3. Current issues in national security	84
1.5. Conclusions	91
Chapter 2	
Poland's international relations. Building a secure space	95
2.1. Pre-partition Poland	96
2.1.1. State development during the Piast period	96
2.1.2. The prosperity and expansion period	103
2.1.3. Progressive regress, the fall of the state	115
2.2. On a political map of Europe	119
2.1.1. The Versailles-Riga system	119
2.1.2. The Jalta-Potsdam system	126
2.1.3. After the fall of the Iron Curtain	130
2.3. Conclusions	134

Chapter 3	
Building a social base of national security	136
3.1. National identity and cultural heritage	138
3.1.1. The cultural and identity aspect	139
3.1.2. The religious-axiological aspect	150
3.1.3. Building social capital, developing patriotism	157
3.2. The role of upbringing and education in developing pro-state and pro-defence attitudes	175
3.2.1. The role of the family in the process of civic education	175
3.2.2. Security education	181
3.3. Conclusions	191
 Final conclusions – an attempt at assessment, recommendations	 194
 Summary	 205
 Sources	 209
 List of abbreviations	 227
 Index	 229
 Index	 239